

Nr akt _____

44

Protokół przesłuchania świadka

Dnia 10 września 1947 r. w Lodzi

Sędzia Sledczy III rejonu Sądu Okręgowego w Lodzi z siedzibą
w _____ Sąd Grodzki w _____ Oddział _____

w osobie Sędziego Skrzypiana i innej

z udziałem Protokółanta _____

w obecności stron _____

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze - świadka ~~bez przysięgi~~ ¹⁾ -

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania -
oraz o znaczeniu przysięgi Sędzia odebrał od niego przysięgę na zasadzie art.

_____ k. p. k., po czym - ¹⁾ świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko Henryk Bartosiewicz

Wiek 38

Imiona rodziców Maria i Wiktor

Miejsce zamieszkania Lodz, Piotrkowska 112

Zajęcie technik met.

Karałość niekaralny

Stosunek do stron obcy

Z śród odczytanych mi nazwisk [świadkowi
okazano listę nazwisk bertanków załogi SS.
obozu koncentracyjnego Oświęcim] znam
mi są następujące nazwiska i osoby:
Ammeier zetknętem się bezpośrednio
z Ammeier w okresie 1942 r. t. zn. w momencie
kiedy Ammeier przybył do Oświęcimia
w charakterze komendanta obozu niekiego
Oświęcimia, na miejsce Frische'ego.
Ammeier był ortowikiem gwaltownym

1) Zbędne wyprasy druku należy przekreślić.
2) W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k. p. k.).

Druk. Młp. Sprawiedl. 152 3.000.000

brutalny. Nie tylko wysuwał karty chwały
 ale i sam posuwał się do bicia, kopania czy
 szarpania więźniów. Robił to zarówno przy
 apelach, wyjściu, przez bramę obozową. Na jego
 osobiste zarządzenie, w celu większego pochylenia
 i zastraszenia więźniów Anmeier zarządził,
 aby przy braniu wkładów ^{więźniów} z
 tych ^{więźniów} przy pracy czy innej okazyi ~~wykonywano~~.
 Anmeier miał także bezpośredni nadzór
 nad ~~technicznymi~~ przygotowaniem i miejsc
 egzekucyj: on wybierał miejsce podszubienicy
 zaakceptował plany konstrukcji szubienicy.
 Porzątkowo była prachyła, a w razie nieczeki
 więźnia odpowiadał blok, do którego o
 więźniu należało, Anmeier zarządził, aby powo-
 sili odpowiedzialności czelności grupy
 pracy. I tak w r. 1942r. wobec nieczeki
 z grupy „dlessgruppe” 2-ich inżynierów,
 Anmeier zarządził powieszenie 11 osób
 z tej grupy, stanowisko to zdaje się 3/4 grupy
 zostali oni powieszani na jednej szubie-
 nicy, przede kuchnią. Anmeier karał specja-
 lnie przygotował długą metalową szynę
 na egzekucję. Także w roku 1942r. z
 komanda garbarni, na skutek donosu
 jakiegoś więźnia - 4 mężczyzn zostało okadzo-
 nych o chęć nieczeki. Zostali oni werwani
 do Anmeiera i na jego zarządzenie, jęzera
 w tym samym dniu zostali rozstrzelani
 na 11 bloku. Zginął wtedy między innymi
 kp. Gawlikowski. Anmeier także często
 sam asystował przy egzekucjach na 11
 bloku, przeprowadzanych przez Palischa
 S.

Widziatem także jak Anmeier zabił osobiscie 2
 niginia zabudniowego w komanie pła kopania
 zwiu. Zabił go tylko dlatego, że ów wisieci
 rozpalit ogień dla odgrzania zupy. Dłgijse
 pracy tego komanda było spodal do tnu
 Anmeiera i Anmeier zauwazywszy ogień
 specjalnie wyszedł ze swego mieszkania, do jakich
 do ognia na motocyklu i zabił niginia.

W roku 1943r. Anmeier wraz z innymi
 manami przewoza drit, rozstrzelania
 całego komanda - t. zw. Strafkommando.
 Cate to kommando było okarowane o próby
 ucieki. Bez żadnych badań o przestupni-
 wani zostali rozstrzelani. Ekzekucja odbyła
 się na polu, na Borsitkade, na miejscu
 pracy, wzniosł się błogoli, a Anmeier i
 inni obchodzili wlezących ~~rozstrzelaję~~
 ich w tych gto wy.

Plk. Karer, który pracował jako pisarz w
 Strafkommando zameldował się do Anmeiera
 prosząc o przeniesienie do innego Komanda.
 Po tej rozmowie następnego dnia został
 wezwany ponownie i odestano go do 11
 rezerw, gdzie został rozstrzelany. Zarządzenie
 to nie było spowodowane przez Wydz. Po-
 lityczny, musiało to być osobiste zarządzenie
 Anmeiera.

Anmeier także zarządził a nawet wykonał
 osobiscie na mnie i moich 2-ech kolegach
 karę chłosty po 50 bykowców. Kara ta
 spotkała nas publicznie, w obecności całego
 komanda garbarni i nymiersona była
 za rekonny sabotaż, który miał polegać
 na uszkodzeniu szarparni.

- 4) Becker Johann był przez dłuższy okres czasu moim bezpośrednim szefem w oddziale kanalizacji, tyniu. Był to człowiek, który spowodował wiele aresztowań w żeńskiej celi obozu z komanda Rajka, które odesłano do bunkra na 11 bloku. Becker także powierzył się do zlikwidowania pewnej akcji komunistycznej w Rajku. Działy tam się odbyć jakieś manifestacje w związku z odwołaniem komunistycznego Zginecia wtedy Jugosłowianka Amica z 17 bloku (rewiz). Zabrano wtedy ponad 20 osób które nie wróciły z 11 bloku. Becker był brutalnym człowiekiem, bit i kopat więźniów często po prostu dla wyrażenia okupu. Na moich osadach kopat wtedy Rosjanina Grissz. Skopat go prawie śmiertelnie a potem wrzucił do bunkra. Becker także spowodował wystanie mnie w karnej kompanii do Buchenwaldu. Spotkało mnie to za utraty moich kontaktów z komunistką Gertą, bloku 15 z Rajka.
- 23) Gehring Wilhelm Gerhard - był moim szefem na terenie garbarni. Był to starszy SS-man. Nie miał nic specjalnego powiadzić. Był brutalny jak i inni, kopat i bit więźniów za głupstwa: np. gotowanie kartofli, ani myślał w ogóle o dyscyplinarnie w kompanii.
- 28) Grabner Emil - szefem politycznego zetku tam w związku z masową egzekucją wojskowych w dniu 24 października 1943r. Wobec wyboru cięgnięciu i na skutek późniejszego dochodzenia aresztowano i umieszczono w bunkrach 11 bloku dużą grupę wojskowych, około 100 ludzi. Z nich ponad 40 zostało na...

wzrostrelatujących: egzekucyję przeprowadzał gra-
wasypcie Sachmiana, Bogera, Broata; zgin-
wtedy niu. Stauriowski, ptk. Gilewicz, Dziurka
ptk. Bortera Bohdanowicz ptk. Dobroszewski, mjr.
Keller, kp. Kuczewski Guljan, Kazimierz Gilewicz
poz. Pola-Lissowski, podd. Karp Karol Smalewicz
Pateratek Tadeusz. Całą tą akcją prowadził
osobiscie Grabner zarówno w toku dochod-
nia jak i kończąc ją egzekucją.

Grabner jako szef Wydz. Politycznego decydo-
o wszystkich egzekucjach np. o likwidacji
transportu lubelskiego, wytorowano w ten
z obozu około - nawet ponad 200 osób i zaga-
wane, było to w 1944. likwidacja zatogi-
matorium z Brestu, których zagazowano
w Oświęcimiu. Grabner działał nawet
poza komendantem obozu Hössem, bez a-
bety Hösse.

34) Hoffmann Hans był podwładnym
Grabnera. Hoffmann był posterachem Wydz.
Politycznego, był wielkim męczennikiem i on dor-
myśliwiał drobniejszą kary, dostoły lub
bit sportydy w czasie zermia. Hoffmann
bit także więźniów nawet poza swoimi fun-
mi w Wydziale, radko kiedy przepuścił
więźnia Spothanego przypadkowo - bez

45) Kremer Johann ^{dr.} - nadziatem jak na
boornicy w Brestkach w roku 1944.
Przeprowadzał selekcyjne transporty węgier
idących wprost do gazu. Z takich transportów
jedynie z 10% pozostawano, inni szli wprost
do gazu.

83) Szurek Paul był blokowym na bloku
22 i 25 gdzie ja mieszkałem. Odrzucano
się on gorliwością picia więźniów i ma-

owania ich podczas ataków apelów. W
 niaty miejsce w 1941 r. Szwerek okładał kijem
 taniających nigziów, którzy padali na ziemię
 a skutek uderzenia, wywołanego atakami trwałymi
 aniem. Pobici nigziowie gineli bez ratunku
 na placu, ani nie można było ani nie
 było czynu ratować. Po apelu najciszej odwró-
 tano już trupy na rewir. Wiele takich pomord-
 tanych nigziów było dziećmi Szwarka. Na bloku
 a drobne uderzenia, za rękawice lub odwrócić
 chwatek okno, siedzenie na fitycy itp. bit, kłopot,
 czarut amicy, "zabły", kłopot godzinami itp.

Dodaje się 11 października 1943 r. w czasie egzekucji
 gineli także adw. Szturkowski, Alsdorf Jan, Woznia-
 kowski adw., Kalinowski Henryk. Odnotowano:

Kapitanowie (B...)

Biuro Udo-
 Archiwizacji